

IV

Temat: Cesarstwo bizantyjskie.

Cesarstwo wschodniorzymskie jest również nazywane cesarstwem bizantyjskim lub Bizancjum. Nazwa ta pochodzi od dawnej greckiej kolonii, na której terenie wzniesiono Konstantynopol – stolicę cesarstwa. Cesarstwo wschodniorzymskie powstało w 395 roku wskutek podziału imperium Rzymskiego na część zachodnią i wschodnią,

Na czele cesarstwa stał cesarz. Posiadał on nieograniczoną władzę. Ustanawiał prawa, które mógł dobrowolnie zmieniać. Uważano, że reprezentuje na ziemi Boga, dlatego oddawano mu niemal boską cześć.

Do największej świetności cesarstwa doszło w VI wieku w czasach panowania cesarza Justyniana I Wielkiego. Zdobyło wówczas część terytoriów dawnego Imperium Rzymskiego, w tym Italię, północną Afrykę, południową Hiszpanię, Sycylię.

Konstantynopol leżał na styku Europy i Azji nad cieśniną Bosfor łączącą Morze Czarne ze Śródziemnym. W czasach cesarza Justyniana liczył około pół miliona mieszkańców. Na wzór Rzymu zbudowano forum, akwedukty, hipodrom, pałac cesarski, liczne kościoły spośród których wyróżniała się Hagia Sofia. Ogromna budowla z charakterystyczną kopułą była przez prawie tysiąc lat największą chrześcijańską świątynią,

Bizantyjscy uczeni kontynuowali prace swoich greckich i rzymskich poprzedników. Na polecenie Justyniana zebrano i spisano przepisy prawa rzymskiego. W ten sposób powstał zbiór zasad prawnych zawierających łącznie ponad 4600 przepisów prawnych. Wiele z nich stało się podstawą obowiązujących dziś zasad prawnych.

Cesarstwo bizantyjskie przez stulecia musiało odpierać ataki wrogów na swoje granice. W 1453 roku ogromna armia Turków rozpoczęła oblężenie miasta. Konstantynopol atakowany był jednocześnie od strony lądu i morza. Był to kres istnienia cesarstwa. Według historyków wydarzeni to stanowi jedną z dat wyznaczających granicę między średniowieczem a czasami nowożytnymi.

Temat: Świat islamu

Arabowie byli ludem, który początkowo zamieszkiwał pustynny obszar współcześnie nazywany Półwyspem Arabskim. Pierwotnie Arabowie wyznawali różne religie politeistyczne. W ich wierzeniach szczególną rolę odgrywała miejscowość Mekka. Znajduje się w niej świątynia nazywana Kaabą, w której ścianę wmurowano Czarny Kamień.

Jednym z mieszkańców Mekki był Mahomet. Około 610 roku zaczął głosić, że doznał objawień, które przekazał mu archanioł Gabriel.

Mahomet ogłosił się wówczas prorokiem (wysłannikiem bożym) i zaczął twierdzić, że istnieje tylko jeden Bóg po arabsku Allah.

Jego wola przesądza o losach każdego człowieka. Obowiązkiem człowieka jest zupełne poddanie się woli bożej, po arabsku znaczy islam. Dlatego monoteistyczną religię stworzoną przez Mahometa nazywamy islamem, jej wyznawcy to muzułmanie.

Początkowo większość mieszkańców Mekki nie przyjęła islamu. Mahomet musiał nawet w obawie o swoje bezpieczeństwo uciec do pobliskiej Medyny.

Wydarzenie to nastąpiło w

622 r. Po kilku latach Mahomet pokonał jednak przeciwników i jako zwycięzca powrócił do rodzinnej Mekki. Islam zaczął zaś zdobywać w szybkim tempie licznych wyznawców. Data ucieczki Mahometa z Mekki do Medyny została uznana przez muzułmanów za początek nowej ery. Od tego wydarzenia wyznawcy islamu zaczęli liczyć lata.

Mahomet nie spisywał swoich nauk. Dopiero po jego śmierci został zebrany w Koranie, świętej księdze islamu. Według Koranu każdy pobożny muzułmanin powinien przestrzegać podstawowych zasad zwanych pięcioma filarami wiary. Pierwszy z nich to publiczne wyznanie wiary. Brzmi ono : Nie ma Boga oprócz Allacha, a Mahomet jest jego wysłannikiem. Pozostałe filary islamu to : regularna modlitwa odmawiana pięć razy dziennie, jałmużna, post i pielgrzymka do Mekki.

Przynajmniej raz w życiu każdy wyznawca Allacha powinien udać się do tego świętego dla islamu miejsca.

Zadanie domowe

Scharakteryzuj jaki był zakres władzy cesarza w Bizancjum.